

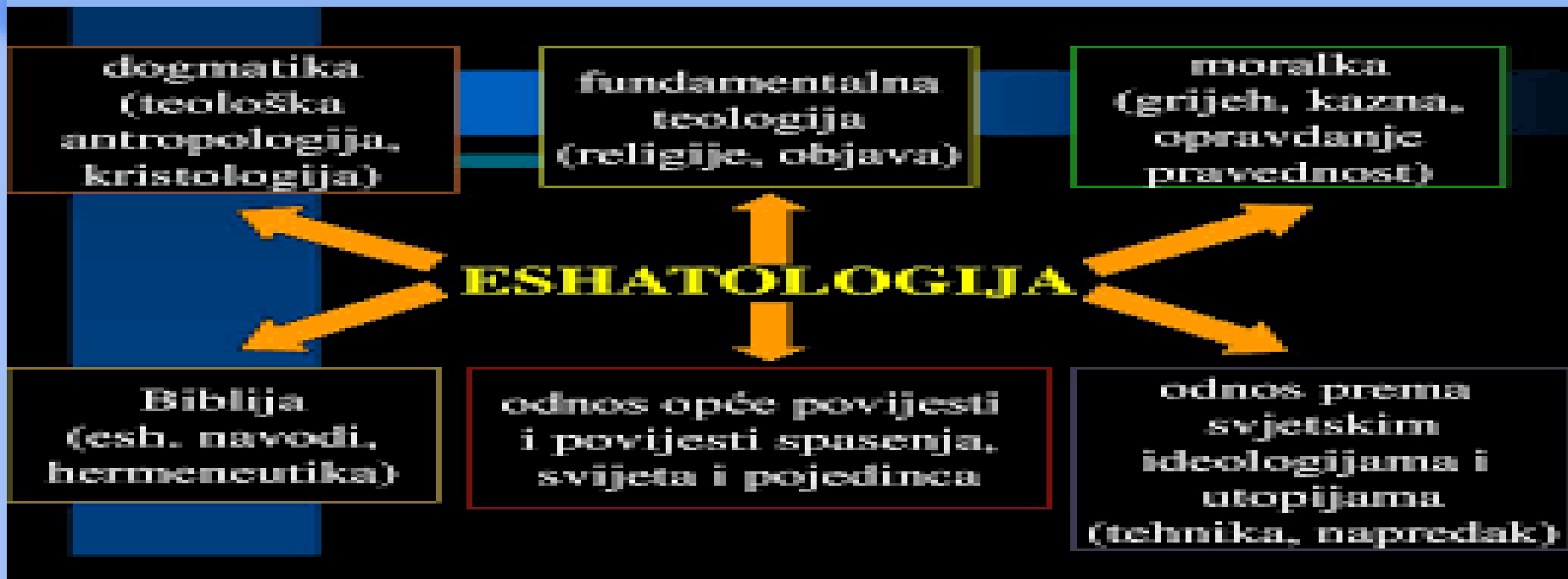
BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

ESHATOLOŠKA DIMENZIJA CRKVE

Bog povijesti

Čitava nam Biblija pokazuje da je Bog naš, Bog povijesti. **On stoji na njezinom početku, on je trajno u njoj prisutan i djeluje, on će je i dovršiti.** U toj Božjoj stvoriteljskoj i povijesnoj prisutnosti **posebno mjesto zauzima Sin.** On je Riječ po kojoj je sve postalo (**Iv 1,3**), Sin je onaj po kome Bog stvara svjetove te sve nosi snagom svoje riječi (**Hb 1,2-3**). Sin stoji i na početku ljudske povijesti i prije postanka svijeta Bog nas u njemu sebi izabra (**Ef 1,4**). Bog će po svojem Sinu Isusu Kristu i dovršiti ovu našu povijest i ovaj svijet. Zato je Isus Krist „**Alfa i Omega, Prvi i Posljednji, Početak i Svršetak**“ (**Otk 22,13**). Kad govorimo o eshatološkoj dimenziji Crkve onda je promatramo upravo u tom njenom odnosu prema dovršenju svega u Kristu. To želimo ovdje malo rastumačiti.

Crkva ide prema svršetku

U Bibliji posebno mjesto zauzima Dan Jahvin (Joel 2,1; 1 Sol 5,2). U starozavjetnom značenju to je **dan kada će sam Jahve nastupiti kao sudac i suditi narodima**, često opisan strašnim slikama. Novozavjetnom zajednica prepoznaje u Danu Gospodinovom drugi Kristov dolazak, dovršenje ljudske povijesti i ovoga prolaznog svijeta, Dan kada će suditi žive i mrtve. Dan Jahvin je tako Dan Kristov. Uz ovaj je pojam povezan i jedan drugi a to je „svršetak“ (grč. „eshaton“ te zato govorimo o eshatološkoj dimenziji).

To je „**posljednje vrijeme**“, „kraj danaaa...“, posljednje razdoblje ove naše povijesti, nastup mesijanskog vremena. Ono je po svjedočanstvu **poslanice Hebrejima (1,2)** već započelo s Isusom Kristom – Sinom. U njemu se je „svršetak“ već počeo događati. Taj svršetak, dovršenje svega u Isusu Kristu, posljednje vrijeme već djeluje, u ovome svijetu posebno u biću Crkve. To je prisutno i u svijesti apostola Pavla koji podsjeća Korinćane da su i zapala posljednja vremena (**1 Kor 10,11**).

ESHAPOLOSKI I APOKALIPTIČKI TEKSTOVI U BIBELJI

Dovršenje svega u Kristu

bit će za Crkvu ujedno i njezino dovršenje. **Ona je ovdje na zemlji putnica. Narod Božji koji je izašao iz ropstva i putuje u svoju domovinu, obećanu zemlju, u Kraljevstvo Oca (Mt 25,34).**

Tako je ona po samoj nutarnjoj naravi svojega bića usmjerena prema eshatonu (dovršanju svega u Kristu). Ona u sebi već sada nosi **svoju novu budućnost**. Prema njoj ide s nadom i povjerenjem u Isusa Krista da će doći na kraju vremena... i uzeti je k sebi. Ali sada je ona još putnica u vremenu i prostoru ove naše povijesti.

GOSPODIN
ĆE DOĆI
U SLAVI

RUSSO LAVATTI

Nada s kojom ide prema svojem vlastitom dovršenju nije prazna nada. Crkva već ima prve plodove Duha i dovršenja otkupljenja (**Rim 8, 23**), ona ima već **sada „zalog“**, kaparu da će Bog u Kristu do kraja dovršiti njezino vlastito biće, ona ima zalog svoje baštine jer je opečaćena Duhom Svetim (**Ef 1,14**). Imajući prvine Duha i nošena nadom Kristovog obećanja Crkva zna da će se pojaviti s Kristom u slavi (**Kol 3,4**). Sada živi u ovom svijetu „**iščekujući blaženu nadu i Pojavak slave velikog Boga i Spasitelja našega Isusa Krista**“ (**Tit 2,13**). Budući da će Dan Gospodinov doći iznenada, temeljni stav Crkve putnice u ovom svijetu je stav bdijenja. **U tom smislu Pavao opominje Solunjane:**

The image shows the cover of a book titled 'Eshatologija u našem vremenu' by Hans Urs von Balthasar. The cover is dark blue with a wavy, abstract pattern in shades of yellow and red. The title is written in white serif font. Below the title, there is a subtitle in a smaller font. At the bottom of the cover, there is a small logo or publisher's mark.

Hans Urs von Balthasar
Eshatologija
u našem vremenu
Predgovor i uvodna riječ / Uvodna riječ

Konjunktura - redakcija

„A o vremenima i trenucima nije, braćo, potrebno pisati vam. Ta i sami dobro znate da Dan Gospodnji dolazi baš kao kradljivac u noći. Dok još budu govorili: „Mir i sigurnost“, zadesit će ih iznenada propast kao trudnicu trudovi i neće umaći. Ali vi, braćo, niste u tami, da bi vas Dan mogao zaskočiti kao kradljivac: ta svi ste vi sinovi svjetlosti i sinovi dana. Nismo, doista, od noći ni od tame. Onda i ne spavajmo, kao ostali, nego bdijmo i trijezni budimo“ (1 Sol 5,1-6).

Iznenadnost Gospodinova dolaska čini da je **Crkva trajno budna**. Ona naime, čeka svojega Zaručnik i ne smije zaspati, već mora biti kao „**mudra djevica**“ (Mt 25,1) spremna svakog časa za njegov dolazak. On će doći kao tat, kao kradljivac u noći.

Angažirana Crkva

Čekanje Crkve nije neko pasivno stanje. Do Gospodinovog drugog dolaska ona ima određene zadatke. **Treba ovaj svijet pripremiti za Gospodinov dolazak.** Kako ona ne zna kada će On doći i koliko još ima vremena, ona mora biti maksimalno angažirana, kako bi svijet, kad njezin Gospodin dođe bio što bolji. Već kod Solunjana Pavao primjećuje jednu veliku zabludu u vezi Gospodinovog dolaska. Solunjani su prestali raditi, predali se lijenosti. Pavao kori takvo ponašanje. Upravo obratno. Treba biti maksimalno angažiran. Jer ne znamo koliko nam još vremena preostaje. **Možda još samo malo, a zadaci su tako veliki.**

Kraljevstvo Božje u Isusovu smislu znači:

- Božju blizinu
- ozdravljenje i oslobođenje čovjeka
- novo ponašanje ljudi međusobno
- punina života (slika kruha i vina u izobilju za sve)
- oslobođenje od vlasti smrti.

Zato bi Isusovim učenicima trebao biti stran svaki nerad, ljenčarenje i trebali bi u ovom svijetu biti najsavjesniji ljudi, aktivni i radini. Radom, izgradnjom svijeta i društva kršćani svjedoče svoju vjeru i nadu u Gospodinov drugi dolazak. Stoga bi kršćani u ovom svijetu trebali biti **najangažiraniji ljudi**, ljudi koji trajno imaju pune ruke posla. Među posebnim zadacima koje je Gospodin ostavio svojoj Crkvi dok On ponovno ne dođe jest **„naviještanje Evandjelja svakom stvoru“**. Crkva treba sve ljude učiniti Isusovim učenicima i svoje naviještanje proširiti do nakraj svijeta. **Ona stoga, ne može tako dugo biti mirna, dok tu svoju zadaću nije ispunila.**

Općinstvo svetih

Govoreći o eshatološkoj dimenziji Crkve želimo nešto reći i o općinstvu svetih. **Zemaljsko biće Crkve ne iscrpljuje svu njezinu egzistenciju.** Jedan dio njezinih članova već je, prošavši kroz vrata smrti ušao u vječnost. **Za njih je završilo „putovanje“ i stigli su u obećanu zemlju.** Neki su od njih već u slavi i predstavljaju „**nebesku Crkvu**“ gledajući Boga licem u lice, kakav jest **(1 Kor 13,12)**. Drugi dio naše braće se, završivši ovozemaljsko putovanje, čiste za potpuni susret s Bogom. No, sve je to jedna Crkva kojoj je Glava Krist i koju Duh povezuje s Kristom i pojedince međusobno na neizreciv način.

SVI SVETI

Dušni dan

Snagom te veze prelijevaju se, onda, sva duhovna dobra i zasluge s Glave na cijelo Tijelo, a i pojedinih udova na cijelo Tijelo. **Po Duhu nastaje jedno veliko zajedništvo, općinstvo, i to je općinstvo svetih, kojim su upravo po Duhu povezani svi udovi Crkve zemaljske i nebeske.** Tu je onda razlog i zagovora svetih za Crkvu na zemlji, a i mogućnost pomaganja onima koji se čiste (zato Crkva na zemlji trajno moli za „**vjerne mrtve**“). Sve se to događa po Duhu, pa i u općinstvo svetih vjerujemo vjerom u Duha Svetoga, kako to molimo u Vjerovanju.

Novo nebo i nova zemlja

U totalnoj restauraciji svijeta i svemira (**Rim 8, 19**) u dovršenju ove naše povijesti **sudjeluje i Crkva**. U trenutku nastanka novoga neba i nove zemlje (novi način egzistencije) kako to opisuje Ivan apostol u svojem Otkrivenju pojavljuje se Crkva. **Ivan je gleda kao sveti grad, novi Jeruzalem koji silazi poput zaručnice u novu stvarnost koja nastaje.** Evo te Ivanove vizije:

„I vidjeh novo nebo i novu zemlju, jer prvo nebo i prva zemlja uminu; ni mora više nema. I Sveti grad, novi Jeruzalem vidjeh; silazi s neba od Boga, opremljen kao zaručnica nakićena za svoga muža. I začujem jak glas s prijestolja:

**Novo nebo
i nova
zemlja**

„Evo Šatora Božjega s ljudima. On će prebivati s njima: oni će biti narod njegov, a on će biti Bog s njima. I otrt će im svaku suzu s očiju, te smrti više neće biti jer prijašnje uminu“. Tada Onaj što sjedi na prijestolju reče: „Evo, sve činim novo“. I doda: „Napiši: Ovo su riječi vjerne i istinite.“ I još im reče: „Svršeno je. Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak. Ja ću žednome dati s izvora vode života zabadava. To će biti baština pobjednikova. I ja ću njemu biti Bog, a on meni sin“ (Otk 21, 1-7).

I am the Alpha and the Omega,
the First and the Last,
the Beginning and the End.
(Rev. 22:13)

Spašava se Crkva

Kako vidimo to je dovršenje. **Dovršenje svega u Kristu. To je punina zajedništva i punina Saveza** (tu je i formula saveza) **Bog i ljudi po Kristu**. U ovoj Ivanovoj viziji Crkva je „**prostor**“ svega tog događanja. Sve drugo i svi drugi su „**vani**“ (**Otk 21,8**). izvan zajedništva Božjeg života. Da li to znači da se na kraju spašava samo Crkva?

Da! Da bismo to ispravno shvatili, valja imati pred očima jednu drugu problematiku o kojoj ovdje nismo govorili, a to je: **pripadanje Kristovoj Crkvi**. Tako dolazimo do starog aksioma: „**Extra Ecclesiam nulla salus**“. Izvan Crkve nema spasenja. Začetke ovog aksioma postavili su već Ignacije Antiohijski, Irenej, Klement Aleksandrijski. Konkretno ga je formulirao Origen: „izvan ove Kuće (Crkve) nitko se ne spašava“.

Tko iz nje izađe, sam je kriv svojoj smrti. Isključivost aksiomu dao je **Ciprijan** imajući pred očima Noinu korabljicu kao sliku Crkve. Svi koji su bili izvan nje našli su smrt u potopu. Ne ulazeći dublje u problematiku želimo istaknuti samo ovo: **Nitko se ne može spasiti bez Isusa Krista Gospodina., bez njegovog otkupiteljskog djela koje je za sve ljude.** A sve one koji se spašavaju, Isus Krist po svojem Svetom Duhu, **priteljovljuje svojoj Crkvi.** Stoga, dok čeka svojega Gospodina Crkva je trajno s Duhom i skupa s njim zaziva njegov dolazak. I **Duh i Zaručnica (Crkva) trajno zazivaju njegov dolazak: „Dođi! Dođi Gospodine Isuse! (Otk 22,17 i 20).**

Šta nam Biblija otkriva
Otkrivenje 4:6-7